

Р Е Ш Е Н И Е

№ 562

гр. София, 31 март 2014 г.

В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

Върховният касационен съд на Република България, Второ наказателно отделение, в публично заседание на единадесети декември през две хиляди и тринадесета година в състав :

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Лидия Стоянова

ЧЛЕНОВЕ: 1. Лиляна Методиева

2. Жанина Начева

при секретаря ..... Н. Цекова ..... в присъствието на прокурора ... Колова ..... изслуша докладваното от съдия Ж. Начева ..... наказателно дело № 1897 по описа за 2013 г. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Касационното производство е образувано по жалба на подсъдимия А.Д.Д., чрез неговите защитници, срещу присъда № 56 от 5.06.2013 г. на Софийския апелативен съд по в. н. о. х. д № 175/2011 г.

Изтъкват се всички касационни основания по чл. 348, ал.1, т. 1-3 НПК. В представените допълнения пространно се развиват доводи за незаконосъобразен подход на съда към доказателствените материали, липсата на отговор на наведените доводи от защитниците, несъставомерност на деянието и явна несправедливост на наложеното наказание. Направено е искане за отмяна на присъдата и оправдаване на подсъдимия.

В съдебно заседание защитниците (адв. Л., адв. С. и адв. П.) поддържат жалбата и аргументацията в нейна подкрепа.

Повереникът (адв. Т.) на частния обвинител счита, че жалбата е неоснователна.

Прокурорът от Върховна касационна прокуратура дава заключение, че липсва касационно основание и жалбата следва да бъде оставена без уважение.

Върховният касационен съд, след като обсъди доводите в жалбата, устно развитите съображения на страните и извърши проверка на атакувания съдебен акт в пределите по чл. 347 ал. 1 от НПК, намери следното:

С присъда № 56 от 5.06.1013 г. по в. н. о. х. д. № 175/2011 г. Софийският апелативен съд е отменил присъда № 9 от 21.07.2011 г. по н. о. х. д. № С 318/2008 г. на Софийския градски съд. С новата присъда подсъдимият А. Д. Д. е признат за виновен в това, на 9.12.2007 г. в гр. София с цел да принуди Е.К.М. да се разпореди със сумата от 20 000 евро да го е заплашил с противозаконни действия с тежки последици за него и негови близки - че срещу него ще бъде образувано досъдебно производство и че в къщата му противозаконно ще влязат служители на МВР, които ще унищожат и повредят имуществото му и ще упражнят физическо насилие над М. и съпругата му, както и че ще бъде образувано досъдебно производство срещу съпругата му – Р. М., като деянието е извършено от длъжностно лице – прокурор от Върховна касационна прокуратура, поради което и на основание чл. 231а, ал. 3, т. 5 вр. ал. 1 НК и чл. 55, ал. 1, т. 1 НК е наложено наказание от три години лишаване от свобода. Подсъдимият е оправдан по чл. 213а, ал. 5, т. 2 НК, да е заплашил Е.М., че ще му бъде наложена мярка за неотклонение „задържане под стража“, както и за инкриминирания период на извършване на деянието от 10.12.2007 г. до 19.12.2007 г. На основание чл. 66, ал. 1 НК е отложено изпълнението на наказанието лишаване от свобода за срок от пет години. В тежест на подсъдимия са възложени разноските по делото.

Касационната жалба е НЕОСНОВАТЕЛНА.

В допълненията към нея се изтъкват редица доводи със сходно съдържание, което позволява да бъдат разгледани заедно.

Посочено е, че Софийският апелативен съд неоснователно е игнорирал обясненията на подсъдимия за заемни отношения с пострадалия, които се подкрепяли от показанията на една група свидетели (св. П., св. Т., св. А., св. Д.) и от разписката, приложена като писмено доказателство по делото; че съдът неправилно се е доверил на показанията на св. М., въз основа на които е приел за фактически установени отправени искания и заплахи от подсъдимия, макар достоверността на показанията и констатациите на съда да не се потвърждават от показанията на друга група свидетели (св. М., св. Г., св. Р., св. М., св. П., св. В.), които не дават информация за точния смисъл на проведения насаме разговор; че показанията на св. П. са недостоверни; че съдът е кредитирал само една част от показанията на св.Т., а друга част е отхвърлил; че показанията на пострадалия се опровергават от показанията на св. Л., че събраните

доказателства не установяват възприетия от съда повод, по който св. М. е осъществил срещи и разговори със св. Г. и св. Р..

Доводите в това отношение изразяват несъгласие с оценката за достоверност на доказателствените материали и изведените въз основа на тях факти и обстоятелства, поради което са напълно неприемливи.

Софийският апелативен съд притежава суверенното правомощие да преценява по свое вътрешно убеждение доказателствените материали и да установява въз основа на тях фактологията на деянието. Ето защо твърденията, че неоснователно е кредитирал показанията на св. Милев, защото те възпроизвеждали думите на подсъдимия, а показанията на този свидетел за отправени заплахи не се подкрепяли от показанията на други свидетели, се отнасят до тяхната преценка, която не подлежи на касационен контрол. Извън обхвата на касационна проверка е и въпросът от фактическо естество какво се установява от показанията на свидетелите, както дали фактическите обстоятелства са в съгласие със събраните доказателства по делото.

Необосноваността на фактическите положения, приети за установени от съда, не е измежду касационните основания по чл. 348, ал.1 НПК.

Върховният касационен съд многократно е подчертавал в свои решения, че не разполага с правомощието да приема нови фактически положения и не може да преоценява доказателствените материали, подменяйки по този начин свободното съдийско убеждение. От гледна точка на процесуалните правила, които уреждат и гарантират неговото правилно формиране, по делото не е било допуснато съществено процесуално нарушение.

Софийският апелативен съд стриктно и прецизно е изпълнил процесуалните изисквания по събиране, проверка и оценка на доказателствените материали, излагайки убедителни съображения относно процесуалната им годност да служат като източници на доказателства, кои от тях и защо приема изцяло или частично за достоверни, и кои и защо счита за частично недостоверни. Мотивите разкриват аналитична преценка на всички доказателствени материали и липсва игнориране, избирателност и неясно предпочитание към едни доказателствени средства за сметка на други.

Показанията на св. М., депозираны пред първоинстанционния съд и приобщените от досъдебното производство по реда на чл. 281, ал. 1, т. 1 и т. 2 НПК, на чиято достоверност основно са се противопоставяли защитниците, са били внимателно обсъдени и анализирани, проверени и съпоставени с извлечената доказателствена информация от останалите източници, в т. ч. съдържащата се в показанията на св. М. за това кога съпругът ѝ е споделил за отправени

към него заплахи от подсъдимия Д., със сведенията, почерпени от показанията на св. Г., св. Р. и св. К. относно последователността във времето на контактите и срещите им със св. М., с показанията на св. В. и на св. Д. чия е била инициативата за отправената покана към пострадалия за гостуване и мястото на паркиране на автомобила, изследвайки детайлно фактологията по така поставените от защитата въпроси, получили в мотивите изчерпателния си отговор.

В допълнението към жалбата (чрез адв. Л.) се навежда довод за допуснато нарушение от въззивния съд на презумпцията за невинност, основна процесуална гаранция на правото на защита, закрепена в текста на чл. 16 НПК, на конституционно равнище в чл. 31, ал. 3 от Конституцията на Република България, както и в чл. 6, т. 2 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи.

Според защитника, отказът на Софийския апелативен съд да кредитира обясненията на подсъдимия за получен заем с мотива, че версията е била заявена два месеца след задържането, накърнява презумпцията за невинност, тъй като обвиняемият не е длъжен да дава обяснения и не могат да се правят изводи в негова вреда от това, че не дава обяснения и не доказва възраженията си. По същата линия, аргументът на съда, че версията не се подкрепя от вещественото доказателствено средство не отчита липсата на фрази, които да опровергават заемни отношения. Следователно от подсъдимия се е изисквало да доказва, че заявеното от него е вярно, вместо да се приеме, щом не се опровергава, за достоверно.

Другият защитник (адв. П.) атакува съображенията за отхвърленото му от съда възражение относно приложената разписка и се позовава на депозирана молба от 27.12.2007 г. за допускане до участие във всички процесуално-следствени действия на досъдебното производство, интерпретирайки по свой начин посоченото съдържание на молбата - като направено искане от защитниците по време на предстоящи процесуално-следствени действия да бъдат депозирани доказателства, респ. и останалата в бюрото в служебния кабинет на подсъдимия саморъчно изготвената разписка за заем като документ с важно доказателствено значение за съществуването на действителни заемни отношения.

Доводите и в този аспект не могат да бъдат възприети.

Без съмнение е, че в съответствие с презумпцията за невинност обвиняемият няма задължението да доказва невинността си. Той не е длъжен да дава правдоподобни обяснения в отговор на обвинението и да съдейства за разкриване на обективната истина. От мотивите на присъдата обаче не се установява въззивният съд да е нарушил правата на защита на подсъдимия. Дадените от него обяснения съобразно собствената му преценка за ефективност на

защитата и чиято процесуална стойност на годно доказателствено средство не поражда възражения, нито са били отхвърлени от съда по съображение, че подсъдимият не е успял да докаже твърденията си за заемни отношения, нито приетата частична недоверност е утежила наказателно правното му положение. На обясненията на подсъдимия в тази им част, както и на приложената разписка, оценявана също в съчетание с другите установени по делото обстоятелства, съдът не е гласувал доверие, тъй като ги е приел за убедително опровергани от достоверни доказателствени материали. Ето защо решаващите аргументи на Софийския апелативен съд да отхвърли версията за договорен и получен заем не разкриват претендираното нарушение по чл. 16 НПК и съществено процесуално нарушение.

По делото не се установяват каквито и да било белези за проявено пристрастие от въззивния съдебен състав. Доводът за предубеденост почива на невярното твърдение за използван запис на разговор, направен чрез записващо устройство от св. М.. Видно от мотивите съдът изрично е изключил резултатите от неговото изследване при формиране на вътрешното си убеждение и от кръга на доказателствените материали, които поставя в основата на фактическите си и правни заключения.

Неоснователно е оплакването в жалбата за липсата на отговор на доводите на защитата.

Софийският апелативен съд в пълнота е изпълнил задължението си да обсъди доводите и възраженията със съществено значение за решаване на делото и да им отговори, разглеждайки ги в тяхната цялост. В случая мотивите съдържат отговор дори на отделно взети съображения на защитниците.

В тази връзка, успоредно с оплакването за необсъдени съществени възражения относно инкриминираните заплахи, се изтъква довод за противоречие в мотивите и неясна воля на съда с какво точно приема, че подсъдимият е заплашил пострадалия и в какво качество. Излагат се пространни аргументи, че подсъдимият не е разполагал със законови правомощия лично да извърши действията; че съдът неправилно е интерпретирал неговите думи като заплахи; че процесуалното действие – образуване на наказателно производство не може да бъде увреждащо.

Мотивите на присъдата не съдържат неясноти или противоречия. Съдът ясно е посочил с какво подсъдимият е заплашил пострадалия, а йерархическа позиция в масонската ложа спрямо тази на пострадалия е само част от съвкупността на установени факти и обстоятелства, които Софийският апелативен съд е интерпретирал, решавайки въпросите по същество на делото. Макар и формулиран като процесуален, доводът е насочен срещу фактическите изводи и обосноваването на фактическите констатации за отделни противозаконни действия с тежки

последници, които съдят е приел, че са се съдържали в думите на подсъдимия Д., излагайки пространни съображения за пътя, по който е формирал вътрешното си убеждение.

Ето защо Върховният касационен съд счита, че мотивите напълно отговарят на правилата по чл. 305 от НПК, валидни при постановяване на нова присъда от въззивния съд. Софийският апелативен съд е отговорил на всички доводи на защитниците с решаващо значение за наказателната отговорност на подсъдимия.

В рамките на възприетите фактически положения е извел съставомерните признаци на престъплението в обективно и субективно отношение, поради което от гледна точка на материалния закон не е било допуснато нарушение.

Наказанието, определено при условията на чл. 55 НК, е индивидуализирано в съответствие с обема на установени и релевантни обстоятелства относно конкретната тежест на деянието, личността на подсъдимия и останалите обстоятелства, както и целите по чл. 36 НК. Не е налице явна несправедливост на наложеното наказание.

При отсъствието на основания по чл. 348, ал.1, т.1-3 НПК присъдата на Софийския апелативен съд следва да бъде оставена в сила.

По изложените съображения Върховният касационен съд, на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 НПК

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА присъда № 56 от 5.06.2013 г. на Софийския апелативен съд по в. н. о. х. д № 175/2011 г.

Настоящото решение не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: